

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Diff. 3. An una Relatio possit esse fundamentum alius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

Tum quia negatur esse à parte rei distinctio-
nem simpliciter inter effectum formalem in
isto & illo pariete positum. Ratio est, quia effe-
ctus formalis involvit etiam formam, quæ ta-
men est eadem ibi posita, quomodo ergo, dice-
tur effectus formalis, simpliciter, & sine addito
distinctus.

RESPONDETUR II. Ordinariè debent
prius referri ad se, ipsæ Rationes fundandi v.
g. albedines ipsæ, cum enim ipsæ albedines
inter se possint referri, & in diversis subjectis
naturaliter non ponantur nisi diversæ, hinc
prius ordinariè ad se referuntur, tanquam
priores in linea albi, sed negatur de essentia
Relationis realis esse, ut prius inter se rationes
Fundandi referantur, quia etiam non intelli-
gendo, illas ad se referri, adhuc ibi sunt duo
alba, adeoq; adhuc habentia Relationem albi,
quæ in re non aliud est, quàm duo alba.

OBJICIT. III. Illa ipsa albedo posita in
pariete A, & in pariete B, non refertur ad se,
ergo nec illa duo extrema, quæ eandem ha-
bent albedinem.

RESPONDETUR. Disp. esse, quia in casu
Antecedentis non posset salvari ad aliud, ni-
hil enim sibi ipsi est aliud, adeoq; nec salvari
posset Relatio, quia autem duo alba, licet ea-
dem albedine dealbata, sunt aliud, & aliud
album, ideo etiam salvare possunt rationem
Relationis.

DIFFICULTAS III.

*An una Relatio possit esse fundamen-
tum aliis?*

NEGAT S. Th. I. par. q. 42. a. 1. ad 4. Affir-
mat Scot. in 2. dist. 1. q. 4.

DICENDUM EST. Quod una Relatio non
fundat aliam.

PROBARI SOLET I. Non potest esse i-
dem principium Formale, & Radicale in e-
odem genere, sed si Relatio una fundaret aliam
Relationem, referreturq; per aliam Relatio-
nem idem esset principium Formale & Radi-
cale, Formale quidem, quia Relatio est for-
malitas, unum ad aliud referens, Radicale au-
tem, quia fundaret aliam Relationem. Ma-
ior probatur. Substantia non potest esse Sub-
stantia per aliam Substantiam, Quantitas non
potest dici quanta, per aliam Quantitatem.
Unio non potest dici unita per aliam Unio-
nem, ergo non potest esse idem principium
Formale & Radicale in eodem genere.

RESPONDERI POSSET, Quod non po-
test esse idem principium Formale & Radica-
le reduplicativè acceptum, secus acceptum
materialiter & specificativè, jam autem una
Relatio fundat aliam, non reduplicativè ac-

cepta, quæ est v. g. Relatio similitudinis, sed
fundat illam, specificativè, in quantum scilicet
fundat similitudinem, cum aliis similitudi-
nibus. Substantia verò non potest esse Sub-
stantia per aliam Substantiam, nec Quanti-
tas quanta, per aliam Quantitatem, quia hæc
sunt entia absoluta, quorum unum non potest
ostendi, quod habeat fundamentum, ad fun-
dandum aliud Ens tale acipsum: fundare au-
tem potest similitudo, similitudinem ipsarum
similitudinum. Ex Instantia de Unione Op-
positum sequitur, nam unio, quæ se habet ut
Quo ad unitum, habet se ut Quod respectu
actionis, quam terminat; & sicut cognitio re-
presentativa lapidis habet se ut Quo in ordine
ad representandum, habet se autem ut Quod
in quantum noscitur à reflexu actû, sic & Re-
latio poterit se habere ut Quo in quantum est
ratio referendi, & ut Quod in quantum fun-
dabit aliam Relationem.

PROBARI SOLET II. Relationes Divinæ,
non fundant alias Relationes, & ita, quamvis
Relatio Paternitatis, sit diversa à Relatione
Filiationis, tamen Relatio Paternitatis, non
fundat distinctam à se Relationem diversitatis,
alias plures essent Relationes in Divinis quàm
eas admittat Theologia, ergo & Creatæ Re-
lationes non fundabunt alias Relationes.

RESPONDERI POSSET. Disp. esse, quia
si una Relatio in Divinis fundaret aliam Re-
lationem, darentur plures Personæ in Trinitate
quàm tres, cum Relationibus constituerentur
Personæ, nihil autem simile eveniret in
Creatis.

PROBATUR III. Relatio quæcunq; vel
est similitudo, vel Identitas, vel æqualitas, si
fundetur in unitate, vel est Relatio agentis
& passi, mensuræ & mensurabilis, sed nulla ex
his fundat aliam Relationem: Minor proba-
tur. Relatio Identitatis nemine cogitante,
nihil est præter duas substantias, sed duæ sub-
stantiæ non fundant alias duas, ergo non fun-
dant Relationes identitatis. Rursus æqualitas
in re, est duo quanta, sed duo quanta non fun-
dant alia duo quanta, ergo nec fundant, ra-
tionem distinctam Relationis, & sic de re-
liquis.

CONFIRMATUR, argumento communi.
Si una Relatio fundaret aliam daretur proces-
sus in infinitum in Relationibus, sed hic dari
non debet. Ergo. Minor probatur, Tum quia
Arist. 2. Met. c. 2. probat non posse dari pro-
cessum in infinitum in causis, quia verò una
Relatio causaretur ab alia, hoc ipso daretur
processus in infinitum in causis, imò daretur
Relatio quæ causaret infinitas Relationes, &
aliqua quæ præsupponeret infinitas, & causa-
retur ab illis. Tum quia istæ Relationes &
essent infinitæ ut supponitur, & non essent
infinitæ, quia multitudo infinita, versus unam
partem

partem, finita versus aliam, debet & ipsa esse finita, eadē enim est via Athenis Thebas, & Thebis Athenas, cum ergo ex una parte sint istae relationes finitae deveniunt enim ad primam, quā nondatur prior, ergo & versus aliam partem, debent esse finitae. Et certē duo alba sunt sibi similia, & quidem duabus similitudinibus realiter distinctis. Hę rursus similitudines sunt sibi similes, ergo fundabunt, similitudinem similitudinum. Hę ulterius similitudines similitudinum quia conveniunt in ratione similitudinis similitudinum fundabunt aliam similitudinem similitudinum, & sic in infinitum. Nec se haberent hę Relationes ita sicut negationes; nam negationes accommodant se in nostris principiis entibus quę negant, si autem una relatio fundaret aliam, non jam illę relationes accommodarent se ipsis suis Physicis & entitative sumptis fundamentis.

RESPONDERI solet 1. istas Relationes esse infinitas solum potentia.

CONTRA est. Tum quia una Relatio non est potentia, sed actu talis, ergo & infinitae illę Relationes, non sunt potentia sed actu infinitae. Tū quia unā Relatione posita actu, necessario ponuntur aliae actu, Ergo si sunt infinitae, nō erunt in potentia, sed actu infinitae. Tum quia si partes continui palmaris, quę sunt infinitae potentia, ponerentur omnes actu, essent infinitae actu, Ergo & cum Relationes antequam sint, sunt infinitae in potentia, si omnes ponantur actu, infinitae erunt actu.

RESPONDERI solet 2. Alba esse similia similitudinibus a se realiter distinctis, similitudines verō ipsę, sunt se ipsis similes.

CONTRA est. Quia hoc ipso jam non agnoscis Relationes fundari per Relationes, cum per te similitudo, quę est Relatio, non fundet similitudinem similitudinum, adoque nec fundabit una Relatio aliam. Deinde ut urget Smigl. Similia per oppositos, per distinctam similitudinem, sunt similia, ergo similitudines similitudinum per distinctam similitudinem sunt similes; certē enim primę similitudines, sunt similitudines alborum, posteriores autem, non sunt similitudines alborum, sed similitudines similitudinum, non enim fundantur v. g. in essentia albedinis, sed in essentia similitudinis.

RESPONDET 3. Mastr. d. 8. q. 5. a. 2. Datur inquit status, seu consistentia, in ea scilicet Relatione, cum qua ceterę, quę conciperentur cōfurgere, conveniunt, in Ratione fundandi, & in Ratione referendi, v. g. Duę Paternitates, fundant Relationem similitudinis inter se, si autem similitudo hęc conferatur cum alia quę reperitur inter alias duas Paternitates, se ipsis erunt similes.

CONTRA. Tum quia quę Relationes habent distincta Fundamēta & distinctos Terminos, illę Relationes sunt alie & multiplicatę & distinctę, sed duarū paternitatum similitudines, com-

paratę ad alias similitudines Paternitatu, habēt distinctū Fundamētum, & distinctos Terminos. Ergo duę paternitatu similitudines, comparatę ad alias paternitatu similitudines, sunt Relationes alie, multiplicatę, distinctę. Minor probatur principiis Mastrii, qui ad numericā Terminorum multiplicationem, sentit contra Thomistas multiplicari Relationes. Major probatur, quia ipsę paternitates, dum fundant diversam relationem similitudinis, sunt diversum fundamentum, & Terminus, habentq; diversam rationem fundandi, Ergo & ipsę similitudines paternitatum, erunt fundamentum distinctum, & Terminus distinctus, habebuntq; diversam rationem fundandi, quod ipsum resolvitur in principium negativum. Quę ratio probat duarum identitatum, intra eandem speciem esse distinctas numero relationes, distinctasque rationes fundandi, eadem probabit, similitudines duarum paternitatum, esse distinctis similitudinibus similes.

CONTRA 2. Quia per Mastr. Potest esse distincta & Realis relatio, etiam si ratio fundandi sit eadem, ut dictum supra. Ergo quantumvis duę paternitates eandem numero rationē fundandi haberent, possent esse distinctę, & reales relationes.

CONTRA 3. Potest esse Relatio similitudinis paternitatum A, & non esse relatio similitudinis paternitatum B. si illę paternitates v. g. non existant, Ergo alia realiter relatione referuntur inter se similitudines A, & alia referuntur similitudines B, Consequentia probatur. Quia per Oppositos ex eo arguitur distinctio realis relationis a fundamento & Termino, quia potest esse fundamentum & Terminus sine relatione.

OBJICITUR 1. Relatio Similitudinis comparata ad aliam relationem similitudinis, fundat similitudinem similitudinum, ergo una relatio fundat aliam.

RESPONDETUR. Dist. Antecedens. Relatio similitudinis comparata per intellectū ad aliam similitudinem, fundat per rationem similitudinem similitudinum; Conc. Anteced. Relatio similitudinis, secundū id, quod dicit a parte rei, fundat realiter similitudinem similitudinum. Nego antecedens & Conseq. realiter enim spectata similitudo, sunt ipsa alba, ipsa autem alba non fundant alia alba.

INSTAT. Similitudines similitudinum sunt sibi nemine cogitante similes. Ergo una similitudo seu relatio fundat aliam.

RESPONDETUR. Nego antecedens, similitudines enim similitudinum non sunt nemine cogitante, pręter ipsa similia, consequenter, nec sunt nemine cogitante sibi similes. Similitudines enim alborum extra ipsa alba, nihil sunt in re distincti, nec est ulla nemine cogitante similitudo similitudinum, distincta ab illis.

OBJICITUR 2. Relationes ipsę suscipiunt ve-

† Pp

ras

ras denominationes relativas, non minus quam Entia absoluta, nam tam verè sunt sibi duo alba similia, quam verè ipsæ similitudines, sunt sibi similes. Ergo si Entia absoluta fundant relationes reales, fundabunt & ipsæ relationes alias relationes.

RESPONDETUR. Nego anteced. cum sua probatione propter dicta ad primam probationem, & ejus Instantiam.

OBJICITUR 3. Entia absoluta possunt fundare relationem, ergo & ipsæ relationes poterunt.

RESPONDETUR. Nego Conseq. Disparitas est, quia Entia absoluta sunt quid ratum, positivum, nemine cogitante propriam existentiam habens, quod non competit relationibus. Disparitas alia est, quia si absoluta fundent relationem, non sequitur processus in Infinitum, qui sequeretur, si una relatio fundaret aliam. Disparitas denique est, quia fundare absoluta relationem similitudinis, est illa habere qualitatem eandem, quia verò habere qualitatem eandem & esse sibi similia, non fundat habere qualitatem aliam eandem, ideo nec una relatio fundabit aliam.

INSTAT. Binarius hominum, & binarius leonum, sunt numeri diversi, rursus binarius binariorum non est binarius tantum hominum aut binarius tantum leonum, sed est quid constatum ex duobus binariis: Ergo est quid ab utroque distinctum: Ergo ulterius binarius hominum & binarius leonum fundabit binarium binariorum. Ergo ulterius una relatio aliam.

RESPONDETUR. Concedo antecedens quoad utramque partem. Conseq. autem Dist. primum. Ergo binarius binariorum est quid realiter ab utroque binario distinctum. Nego Conseq. Est quid ratione distinctum. Conced. Conseq. Certè enim binarius ille binariorum, non est quid reale ultra binarium hominum, & binarium leonum, sed in re binarius binariorum est binarius leonum & binarius hominum.

OBJICITUR 4. Proportionalitatis analogia, est realis, cum tamen illa sit convenientia convenientiarum, seu fundata convenientia, supra convenientias. Ergo una convenientia potest fundare aliam. Ergo & una relatio aliam.

RESPONDETUR. Proportionalitatis analogia est in hoc realis, quia non est merè ficta, sed non est realis, hoc est nemine cogitante, actu, ultra ipsa proportionalia, imò in re nihil est, præter ipsa proportionalia. v.g. Proportionalitas in ratione Principii conveniens cordi, fonti, auroræ, nihil est, præter fontem, cor, auroram &c. quæ convenire advertendo Intellectus in ratione Principii, potest concipere convenientiam convenientiarum.

OBJICITUR 5. Formalis effectus paternitatis est referre filium ad patrem, & non est effectus illius formalis primarius esse similem, alteri paternitati. Ergo ad illam paternitatem, alia

relatione referri, debet. Ergo una relatio fundabit aliam.

RESPONDETUR. Formalis effectus paternitatis, quæ est forma ex modo nostro concipiendi, est referre filium, ad patrem. Conc. antecedens formalis effectus paternitatis, quæ sit forma nemine cogitante ultra patrem & filium distincta. Nego antecedens. Consequens autem subdistinguo. Ergo ad illam paternitatem, aliâ relatione realiter referri debet. Nego Conf. alia relatione per rationem. Transeat. Ergo ulterius una relatio fundabit aliam realiter. Nego. Per rationem. Transeat.

QUÆSTIO IV.

De Terminis Relationis.

PRÆMITTO 1. Quid sit Terminus? quem dixi supra esse illud aliud, ad quod terminatur relatio.

PRÆMITTO 2. Relationem transcendentalem non requirere Terminos actu Existentes, hinc relatio causæ, est ad effectus quantumvis illi actu non existant, imò potest esse relatio transcendentalis potentia cognoscitiva ad non Ens, ad Chimæram, in quantum illa est cognoscibilis.

PRÆMITTO 3. Relationem predicamentalem requirere Terminum actu existentem.

RATIO. Tum quia relatio predicamentalis, si spectetur secundum quod est nemine cogitante, duo requirit actu, quomodo enim erit pater, qui nunquam genuit? quomodo erit paries similis, si nullum habeat alium parietem, cui sit similis. Tum quia, si est pater qui non habet filium, sed tantum habet possibilem: Ergo & possibilis filius, qui nondum est, habet patrem, hæc enim sunt correlativa, consequenter erit genitus antequam sit. Tum quia si potest esse relatio predicamentalis etiam si non existat terminus: Ergo nullæ sunt de novo relationes predicamentales.

CÆTERUM non existente utroque Termino, quantumvis sine ulla jam reali Relatione (nisi forte ampliativa) possunt tamen aliqua relativas denominationes habere, & ita v.g. dicitur Joannes esse filius Petri, etiam si Petrus sit mortuus, & non existat, non quòd nunc verè sit Relatio, sed quòd ratione habitæ Relationis, hæc denominatio perseveret, adeoque ampliativè. Aliqua tamen, non existente, utroque termino, non habent denominationes relativas, & ita non dicitur pupillus habere Patrem, non dicuntur infantes occisi pro Christo, esse Patres, quantumvis potuerint esse Patres, nec dicitur filius esse pater sui patris, quantumvis possibile foret, ut eum quem aliquis habuit pro patre, haberet pro filio, si aliter Deus ordinasset. Quare autem aliqua sortiantur denominationes relativas, non existente utroque extremo, aliqua non sortiantur, reddit pro ratione Arriaga, consuetudinem, & usum humanum, qui aliquibus pro

micro